

Yttrande över - Remiss - Klimat- och energiprogram inkl. energiplan

Kommunstyrelsen beslutade den 24 augusti, § 242 att remittera *Klimat- och energiprogram för Linköpings kommun 2022-2030* till samtliga nämnder och kommunala bolag samt till länsstyrelsen Östergötland och Region Östergötland.

Klimat- och energiprogram för Linköpings kommun 2022-2030 syftar till att komplettera målet om ett koldioxidneutralt Linköping 2025 med långsiktiga mål och prioriterade insatsområden för kommunens klimat- och energiarbete.

Klimat- och energiprogram för Linköpings kommun 2022-2030 har identifierat fem prioriterade insatsområden baserade utifrån dessa kriterier:

- Energi- och klimateffektiva bostäder, lokaler och verksamheter
- Klimateffektiv bygg och anläggning
- Hållbar mobilitet och resurseffektiva transporter
- Proaktivt arbete för negativa utsläpp
- Produktion och distribution av förnybar och robust el, värme och kyla

Kommunledningsförvaltningen önskar att respektive nämnd och bolag bifogar en konsekvensbedömning av programmets föreslagna mål till sina yttranden.

Barn- och ungdomsnämnden lämnar följande yttrande:

Barn- och ungdomsnämnden ställer sig positiv till kommunstyrelsen remissversion av Klimat- och energiprogram för Linköpings kommun 2022-2030 och till de områden i programmet som berör nämndens verksamheter.

Barn- och ungdomsnämnden ser att flera av de prioriterade insatsområden är inom områden där nämnden har inte rådighet. En konsekvensbedömning görs här för de mål som berör nämnden.

Insatsmål – Bostäder, lokaler och verksamheter

Inom insatsområdet Bostäder, lokaler och verksamheter finns följande mål definierat till 2030:

Energianvändningen i fastigheter som ägs av Linköpings kommun ska minska till maximalt 115 kWh/m² senast 2030.

Det är Lejonfastigheter som ansvarar för redovisning av energianvändningen i fastigheterna som de äger eller hyr. Verksamheter inom barn- och ungdomsnämnden kan också vara vaksamma på energianvändningen.

Identifierad nyckelinsats: Plan för ökat samutnyttjande av kommunala lokaler

I barn- och ungdomsnämndens respektive i bildningsnämndens lokalförsörjningsplan finns det en policy för ökat samutnyttjande av lokaler.

Ökat samutnyttjande av lokaler mellan barn- och ungdomsnämnden, bildningsnämnden och kultur- och fritidsnämnden

Utbildnings och arbetsmarknadsförvaltningen tillsammans med Kultur- och fritidsförvaltningen samverkar idag på flera sätt för att samnyttja verksamheternas olika lokaler. Förskole- och skollokaler byggs och sektioneras idag för att möjliggöra ett mernyttjande av lokalerna för föreningar och enskilda. De båda utbildningsnämnderna har idag verksamheter i skolorna Folkungaskolan och Berzeliusskolan. Idrottshallar är exempel på samverkan mellan kultur- och fritidsnämnden och utbildningsnämnderna.

Erfarenheten av samnyttjande är positivt och innebär synergieffekter i form av effektivare lokalnyttjande för alla tre nämnder. I planeringen av nämndernas nya lokaler kommer frågan om ett ökat samnyttjande att vara nödvändigt och en del i framtida kostnadseffektiva lösningar.

Behovsbedömningen och planeringen av nya idrottshallar sker i samarbete mellan nämnderna för ett mer effektivt nyttjande av hallarna. Nya krav gällande lokalutformning för flexibla lokallösningar som kan nyttjas till fler ändamål, energieffektiva driftlösningar samt materialval kan påverka hur mer kostnadseffektiva idrottshallar kan nås.

Förutsättningar finns för en ökad samverkan mellan nämnder och förvaltningar för att nå positiva synergier i samnyttjande av lokaler. I arbetet med ökad samverkan och samnyttjande ansvarar respektive förvaltning för att de gemensamma lokalerna utformas ändamålsenligt för berörda verksamheter.

I samverkan med samhällsbyggnadsförvaltningens arbete med framtida planer för nya bostadsområden med tillhörande verksamhetslokaler inkluderas frågan om samnyttjande och kostnadseffektiva lokallösningar.

Insatsmål – Mobilitet och transporter

Inom insatsområdet Mobilitet och transporter finns följande mål definierade:

Linköpings kommunkoncerns fordonsflotta, inklusive upphandlade fordon och transporttjänster, är fossilbränslefri senast 2025.

För barn- och ungdomsnämndens del finns det två typer av transporter; upphandlade skolbussar och mattransporter. När det gäller det sistnämnda är dessa uppdelade i två delar; transport av livsmedel, vilka inte nämnden har rådighet över, och transporter av måltider mellan tillagningskök och mottagningskök.

Mattransporter

I avtalet för det verksamhetsuppdrag gällande måltidsservice som finns med Kost- och Restaurang står det;

Det åligger Leverantören att följa gällande lagstiftning vid transport av mat samt ha godkända fordon för detta ändamål.

Leverantören ska vid kontraktstart ha ett miljöledningssystem för att minska miljöpåverkan från uppdraget. Systemet ska omfatta den verksamhet som utför transporter, inklusive underleverantörer, och ska minst inkludera följande delar:

- En införd miljöpolicy
- Rutiner som säkerställer att lagar och föreskrifter som berör verksamheten följs
- Rutiner för kontinuerlig redovisning av fordonsflottans miljöprestanda
- Rutiner och metoder som säkerställer att miljökrav följs i enlighet med avtalet, inklusive rutiner för att hantera avvikelser
- Rutiner och metoder för redovisning och rapportering till kontaktperson inom utbildningskontoret, Linköpings kommun

Barn- och ungdomsnämnden har även ställt krav på att öka andelen närodlade livsmedel;

Linköpings kommun har en ambition att höja andelen lokalt och regionalt producerade produkter i våra verksamheter.

Då kommunen strävar efter att minska miljöpåverkan ska leverantören öka andelen lokalproducerade livsmedel över tid. Ambitionen är att sikta mot en andel på 80 % lokalproducerat eller högre.

Med lokalproducerat avses här livsmedel producerat, förädlad och paketerat i Östergötland och/eller angränsande landskap, enligt den regionala livsmedelsstrategins definition.

I den årliga uppföljnings- och utvärderingsplanen följer utbildnings- och arbetsmarknadsförvaltningen upp miljöaspekterna i juni. Där redovisar leverantören sin transportplan, andelen närodlade livsmedel, sin handlingsplan

för hur man avser minska miljöbelastningen från transporter samt livsmedlens och råvarornas ursprung.

Upphandlade skolbussar

När det gäller de upphandlade skolbussarna ställs i nuvarande avtal följande krav;

11. Fordon

Transportören ska tillhandahålla och underhålla fordon och utrustning enligt avtal. Transportören ansvarar för att fordonen uppfyller de krav som ställs i var tid gällande lagar, förordningar, myndighetsdirektiv under hela avtalsperioden.

Samtliga fordon ska kontrolleras av Beställaren eller dennes ombud innan fordonet får användas för avtalet.

- Fordon får under avtalstiden inte överstiga tolv (12) år.
- Alla fordon ska uppfylla Euro 6.
- Fordon ska drivas med förnyelsebart bränsle. Varje fordons bränsletyp ska vara angivet i Fordonsförteckningen. Den del av indexjustering som är baserat på drivmedel kommer att styras av fordonsförteckningen.

Utöver detta ställs även krav på att planeringen av körupdraget görs i ett planeringsverktyg som beställaren/utbildnings- och arbetsmarknadskontoret har tillgång till och att beräknad körsträcka ska matcha den verkliga körsträckan. Transportören anger körsträcka på fakturan och ingen reglering sker om körsträckan understiger de upphandlade antalet kilometer för avtalet. Detta för att främja att transportören ska slippa köra upphandlade kilometer med tom buss, exempelvis när eleverna som ska till hållplatserna längst bort på slingan inte åker med bussen hem från skolan kan föraren korta turen istället för att trafikera även de hållplatser där inga elever ska släppas av.

Konsekvensbedömning:

Gällande insatsmålet för lokaler och den identifierade nyckelinsatsen kopplat till detta mål, om plan för ökat samnyttjande av kommunala lokaler har barn- och ungdomsnämnden redan en policy framskriven i lokalförsörjningsplanen och ser därmed inte att nyckelinsatsen skulle medföra någon ekonomisk eller organisatorisk konsekvens för barn- och ungdomsnämnden och dess verksamheter. Övriga mål inom insatsmålet ligger utanför nämndens rådighet.

Gällande det prioriterade insatsområdet Klimateffektiv bygg- och anläggning där man i remissen hänvisar till *Policy för ökat träbyggande* ser barn- och ungdomsnämnden att dessa typer av byggnader innebär en betydande fördyring för nämnden vid nybyggnation.

Gällande mattransporterna har barn- och ungdomsnämnden har redan ställt flera krav i nuvarande avtal för måltidsservice för att främja en minskad transportsträcka och där med miljöpåverkan. Dock ställ inte barn- och ungdomsnämnden, i nuvarande avtal, krav på att transporterna som Kost- och restaurang upphandlar ska vara fossilbränslefria. Detta är ett krav som nämnden har möjlighet att ställa inför nästa avtalsperiod. Nuvarande avtal sträcker sig till 2023-12-31, med möjlighet till förlängning 1 + 1 år.

Kost & Restaurang har, utan detta krav i avtalet, själva ställt krav på att transportörerna ska använda förnyelsebara bränslen. Rese- och fordonspolicyns förstahandsval biogas, el eller laddhybrider kompletterades med förnybara bränslen enligt upphandlingsmyndighetens definition. Kost & Restaurang kravställde även att fordon som kan köras på flera drivmedel ska tankas och köras på det fossilfria drivmedlet samt ställde krav på dubbfria vinterdäck.

I och med att Kost & Restaurang redan har ställt dessa krav på sina transportörer skulle ett krav gällande detta från barn- och ungdomsnämnden inte medföra en kostnadsökning.

Gällande de upphandlade skolbussarna ställs idag redan krav på förnyelsebart bränsle.

För Linköpings kommun

Erik Östman
Barn- och ungdomsnämndens ordförande

Kopia till: beredande nämnd